

Studieplan

inkl. kursbeskrivelse og pensumliste

- Studiestruktur og fagplan s. 2**
- Obligatoriske felleskurs s. 3**
- Valgfrie kurs s. 18**
- Masteravhandling s. 28**

STUDIESTRUKTUR OG FAGPLAN

1. sem.	2. sem.	3. sem.	4. sem.
Obligatorisk/felles	Obligatorisk/felles	Valg: 4 kurs à 7,5 sp	Masteravhandling
Bedriftsøkonomi og virksomhetsstyring 7,5 sp Samf.vitensk. forskning og kvant. metode 7,5 sp Finansierings-teori 7,5 sp Industriell markedsføring 7,5 sp	Innkjøp/anbud/kalkulasjon 7,5 sp Organisasjon og endring 7,5 sp Strategisk økonomistyring 7,5 sp Prosjektledelse 7,5 sp	Endringsledelse Miljø- og ressursøkonomi Juridiske emner Logistikkledelse Markedskommunikasjon Strategi Internasjonalisering Økonometri	Et selvstendig arbeid under veiledning
30 sp	30 sp	30 sp	30 sp

De enkelte kurs er nærmere beskrevet på de følgende sider.

I. OBLIGATORISKE FELLESKURS

1. semester

- **Bedriftsøkonomi og virksomhetsstyring**
- **Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode**
- **Finansieringsteori**
- **Industriell markedsføring**

2. semester

- **Innkjøp/anbud/kalkulasjon**
- **Organisasjon og endring**
- **Økonomistyring**
- **Prosjektledelse**

BEDRIFTSØKONOMI OG VIRKSOMHETSSTYRING

Fagansvarlig:	Lars Fallan, professor
Forelesere:	
Studiepoeng (sp):	7,5 - Fellesfag på Masterstudiet i 1. semester
Semester:	Høst
Kurskode:	

Mål

Gi studentene forståelse for bedriftsøkonomifagets eklektiske karakter og hvordan faget er fundamentert i valghandlingsteori. Et viktig element er å vise hvordan faget har utviklet seg i retning av å anvende vitenskapsteoretiske begreper og analysemetoder for å forstå bedriftenes problemer og utviklingstendenser.

Teoriutviklingen innenfor bedriftsøkonomien har vært betydelig, og de dominerende teoriretningene hører naturlig hjemme i dette fellesfaget. I tillegg er bedriftens forvaltning av økonomiske verdier innenfor rammene av kulturelle, etiske og miljømessige verdier et sentralt tema i virksomhetsstyring.

Undervisningsform

Forelesninger, termpaper, gruppearbeid, plenumsdiskusjoner.

Evalueringsform

Forutsetning for å gå opp til eksamen:

I løpet av semesteret gjennomføres det obligatoriske innleveringer og ett termpaper som må være bestått. Besvarelsene leveres i grupper på maks 2 studenter.

Antall innleveringer og tidspunkt for innlevering kunngjøres ved studiestart.

Avsluttende eksamen:

Individuell skriftlig eksamen på 5 timer.

Hjelpemidler: Ingen

Emneoversikt

- Hva er bedriftsøkonomi?
- Bedriftsøkonomiens teoretiske fundament og utvikling
- Bedriftsøkonomiens fundament: Rasjonalitet, økonomiske valg og offerprinsippet
- Mer realistiske atferdsforutsetninger i økonomiske modeller: fra «economic man», via «administrative man» til «contractual man». Kvasi-rasjonelle teorier: "prospect theory", "framing" og "mental accounting".
- Fra «black box» til økonomisk organisasjonsteori. Starten med R.H. Coase og kontraktsperspektivet, via bedriftsøkonomisk atferdsteori, spillteori, porteføljeteori, prinsipal-agentteori og veien fram til O.E. Williamson og transaksjonskostnadsteorien.
- Kontrakts- og transaksjonsperspektivets betydning for synet på informasjonsasymmetri, opportuniste og koordinering som grunnlaget for moderne økonomisk organisasjonsteori.

Pensumoversikt

Fallan, L. (2006) Introduksjon til bedriftsøkonomi og virksomhetsstyring, Kompendium

Utvalgte og korte deler fra disse bøkene:

- Cyert, R.M. & March, J.G. (1992). *A Behavioral Theory of the Firm*, 2nd Ed. N.J.: Prentice Hall.
- Kahneman, D. & Tversky, A. eds. (2003). *Choices, Values, and Frames*, Cambridge University Press.
- Mark Young, S. ed. (2004). *Readings in Management Accounting*. 4th Ed. N.J.: Pearson Prentice Hall.
- Neumann, J. von & Morgenstern, O. (1952). *Theory of Games and Economic Behavior*. Princeton University Press.
- Pratt, J.W. & Zeckhauser, R.J. eds. (1985). *Principals and Agents: The Structure of Business*. Boston, Mass.: Harvard Business School Press.
- Thaler, R.H. ed. (1991). *Quasi Rational Economics*, New York: Russell Sage Foundation
-

Følgende artikler:

- Coase, R.H. (1937), «The Nature of the Firm», *Economica* Vol. 4
- Fama, E.F. & Jensen, M.C. (1983), «Separation of Ownership and Control», *Journal of Law and Economics* Vol 26, pp. 301-325
- Fama, E.F. & Jensen, M.C. (1983), «Agency Problems and residual claims», *Journal of Law and Economics* Vol 26, pp. 327-350
- Jensen, M.C. & Meckling, W.H. (1976). «Theory of the firm: managerial behavior, agency costs and ownership structure», *Journal of Financial Economics*, Vol. 3, pp. 305-360.
- Markowitz, H. (1952). «Portfolio Selection», *Journal of Finance*, 77-91.
- Milgrom, P. & Roberts, J. (1987). «Information asymmetry, strategic behaviour, and industrial organization», *American Economic Review*, Vol. 77, pp. 184-193
- Williamson, O.E. (1979), «Transaction-Cost Economics: The Governance of Contractual Relations», *Journal of Law and Economics* Vol 22, pp. 233-261
- Williamson, O.E. (1981), «The Economics of Organization: The Transaction Cost Approach», *American Journal of Sociology* Vol 87, pp. 548 - 577

Endelig utvalg vil bli gjort før oppstart av kurset. De aktuelle utdragene blir da satt sammen i et eget kompendium.

SAMFUNNSVITENSKAPELIG FORSKNING OG KVANTITATIV METODE.

Fagansvarlig: Randi Hammervold, førsteamanuensis
Studiepoeng (sp): 7,5 sp Obligatorisk fellesfag 1. semester
Semester: Høst
Kurskode:

Mål

Dette kurset skal gi studentene en generell innføring i samfunnsvitenskapelig metode med vekt på kvantitative tilnærminger. Vi starter med en gjennomgang av forskningsprosessen. Deretter diskuteres litteratursøking, vitenskapsteori og forskningsetikk samt forskningsdesign, datainnsamling og utvalgsteknikker. Videre utdypes de mest sentrale designer: komparativ design, tidsdesign, eksperimenter, feltundersøkelser og surveymetoden. Den kvantitative metoden konsentreres rundt beskrivende statistikk, tabellanalyse, analyser av målemodellen, to uavhengige målemodeller (t-tester), variansanalyser (F-tester), korrelasjonsanalyse og regresjonsanalyse. Underveis skal studentene jobbe med ulike økonomiske problemstillinger og datasett skal analyseres og tolkes. Det vil bli gitt veiledning i bruk av programpakken SPSS. Kurset avsluttes med en diskusjon om vitenskapelig forfatterskap.

Et viktig delmål med kurset er at studentene skal forberede arbeidet med sin masteravhandling, utarbeide et forskningsdesign og sette seg inn i de vitenskapelige metoder.

Undervisningsform

Forelesninger, seminar, problembaserte aktiviteter med utgangspunkt i tekniske og økonomiske problemstillinger. Det forutsettes en stor aktivitet fra studentene, som skal skrive fagnotat og jobbe med obligatoriske øvinger underveis i kurset.

Evalueringsform.

Forutsetning for å gå opp til eksamen:

Før studentene får gå opp til eksamen i kurset må alle obligatoriske øvinger være godkjente. Alle innleveringer utføres individuelt eller maks to studenter sammen. Tidspunkt for innleveringer vil bli opplyst ved semesterstart.

Avsluttende eksamen

Individuell skriftlig eksamen, 4 timer.

Hjelpemidler på eksamen: Godkjent kalkulator og formelsamling utlevert ved eksamen.

Emneoversikt

- Forskningsprosessen
- Litteratursøking. Søk etter bøker og rapporter. Søk etter tidsskriftartikler. Offentlig statistikk og informasjon.
- Vitenskapsteori
- Vitenskapsfilosofiske syn. Perspektiver og forklaringsformer. Årsaksmodeller og andre typer modeller.
- Forskningsetikk.

- Forskningsdesign.
- Datainnsamling. Utvelging av enheter. Ulike utvalg. Utvalgsproblematikk i forhold til kvalitative forskningsopplegg. Utvalgsstørrelse. Skjeve utvalg. Frafall.
- Måling i samfunnsvitenskapen. Måleprosessen, Operasjonalisering. Målingers kvalitet. Validitet og reliabilitet. Målenivåer.
- Mer om komparativ design, tidsdesign, eksperimenter, kvalitative design og survey-metoden.
- Kvantitative dataanalyse med SPSS.
- Beskrivende statistikk. Tabellanalyse. Kjikvadrattesten. Flerdimensjonale tabeller. Sammensatte mål. Skalaer og indekser.
- Analyser av enkel målemodell, to uavhengige målemodeller og variansanalysen T-tester og F-tester.
- Regresjonsanalyse. Minste kvadraters metode. Hypotesetesting regresjonsmodellen (t-etser og F-tester). Multippel regresjon. Modellens forutsetninger. Residualanalyse. Litt om ikke-lineær regresjon. Multikollinearitet. Dummy-variabler i regresjon. Logistisk regresjon.
- Vitenskapelig forfatterskap.

Pensumoversikt

Kristen Ringdal: Enhet og mangfold. Fagbokforlaget. 2001.

Støtteliteratur:

Asbjørn Johannesen. *Introduksjon til SPSS*. Abstrakt forlag. 2004.

Andy Field. *Discovering Statistics. Using SPSS for Windows*. Sage 2000.

Hair, J. F.; et. al.: *Multivariate Data Analysis*. 5th ed. Prentice Hall, Inc. 1998.

Gripsrud G, Olsson U H: *Markedsanalyse*. Høyskoleforlaget, 1999.

Lillestøl J: *Sannsynlighetsregning og statistikk med anvendelser*. 5. utg. Cappelen Akademisk Forlag, 1997.

FINANSIERINGSTEORI

Fagansvarlig: Snorre Lindset, førsteamanuensis
Studiepoeng: 7,5 – Obligatorisk fellesfag 1. semester
Semester: Høst
Kurskode:

Mål

Kurset har som mål å gi en grundig innføring i metodiske prinsipper og teknikker som brukes i både investerings- og finansieringsbeslutninger. Kurset vil også gi en grunnleggende innføring i finansielle kontrakter og vise analogier mot realinvesteringer.

Undervisningsform

Forelesninger, oppgaveinnleveringer

Eksamensform

Forutsetning for å gå opp til eksamen:

I løpet av semesteret gjennomføres det obligatoriske innleveringer som må være bestått.

Besvarelsene leveres i grupper på maks 2 studenter.

Antall og tidspunkt for innlevering kunngjøres ved semesterstart.

Avsluttende eksamen:

Individuell skriftlig eksamen på 4 timer.

Hjelpemidler: Godkjent kalkulator. Enkelte tabeller og formler kan bli gjort tilgjengelig som vedlegg.

Emneoversikt

Emner i kurset omfatter

- Verdifastsettelse
- Risiko og avkastning
- Markedseffisiens
- Dividendepolitikk og kapitalstruktur
- Opsjoner/realopsjoner
- Gjeldsfinansiering
- Risikostyring

Pensumlitteratur

Utvalgte deler av

Brealey, Richard A. Principles of corporate finance / Richard A. Brealey, Stewart C. Myers. - 8th ed. - Boston, Mass. : McGraw-Hill/Irwin, c2005.

I tillegg kommer eventuelt utdelte notater og materiale

Anbefalt litteratur

Copeland, Weston, Shastri: Financial Theory and Corporate Policy (4th edition) Pearson-Addison/Wesley 2005.

INDUSTRIELL MARKEDSFØRING

Fagansvarlig: Espen Gressetvold, førsteamanuensis

Studiepoeng (sp): 7,5 sp – obligatorisk fellesfag 1. semester

Semester: Høst

Fagkode:

Mål

Kurset har som mål å skape forståelse for fagfeltet industriell markedsføring. Industriell markedsføring omhandler kjøp og salg mellom organisasjoner. Kurset skal skape forståelse for hvordan skaffe og beholde industrielle kunder, herunder industriell kjøpsadferd. Kurset skal videre skape forståelse for viktigheten av bedriftsrelasjoner i industrielle markeder, herunder deres betydning for utvikling av nye produkter.

Undervisningsform

Forelesninger. Plenumsdiskusjoner. Presentasjoner fra studenter. Det forutsettes aktiv deltakelse fra den enkelte student.

Evalueringsform

Mappeevaluering.

Underveisvurdering.

Obligatoriske øvinger.

Semesteroppgave(r) som teller 40% av total karakter.

Avsluttende eksamen.

Individuell skriftlig eksamen, 4 timer, teller 60% av total karakteren.

Hjelpemidler: Ingen

Delene vurderes samlet.

Emneoversikt

Industriell markedsføring som fagområde: en innføring.

Segmentering og industrielle markeder.

Industrielle kjøpsprosesser.

Salg til industrielle kunder.

Utvikling av nye produkter i samspill med industrielle kunder.

Utvikling av bedriftsrelasjoner i industrielle markeder.

Internasjonal industriell markedsføring.

Pensumlitteratur

Bøker:

Hutt, M. D. and T. W. Speh (2004): *Business Marketing Management : a Strategic View of Industrial and Organizational Markets*, 8th edition, Mason: Thomson-South Western.

Artikler

Achrol, R. S. and P. Kotler (1999): Marketing in the Network Economy, *Journal of Marketing*, Vol.63, pp.146-163.

Anderson, J. C., H. Håkansson & J. Johanson (1994): Dyadic Business Relationships within a Business Network Context, *Journal of Marketing*, Vol.58, pp.1-15

Powell, W. W. (1990): Neither Market nor Hierarchy: Network Forms of Organization, *Research in Organizational Behaviour*, Vol.12, pp.295-336.

Webster, F. E., Jr. (1992): The Changing Role of Marketing in the Corporation, *Journal of Marketing*, Vol.56, pp.1-17.

Anbefalt støttelitteratur

Webster, F. E., Jr. (1991): *Industrial Marketing Strategy*, Third Edition, New York: John Wiley & Sons.

INNKJØP/ANBUD/KALKULASJON

Fagansvarlig: Andreas Pütz, høgscolelektor, Audun Grøm, høgscolelektor, Frode Kirkhus, advokat

Studiepoeng: 7,5 sp – obligatorisk felleskurs 2. semester

Semester: Høst

Kurskode:

Mål

Kurset skal gi studentene bedre forståelse for hvordan anbud kalkuleres og hvilke lover som gjelder for innkjøp og kontrakter. De får oversikt over hvordan kostnader kalkuleres og innkjøp optimeres. Kurset skal også gi studentene innsikt i hvordan import og eksport fungerer og hvordan valutakursen kan spille en stor rolle for inntjeningen.

Undervisningsform

Forelesninger, gruppearbeid, diskusjoner og oppgaveløsning. Obligatorisk innlevering av øvinger igjennom semesteret.

Eksamensform

Forutsetning for å gå opp til eksamen:

Obligatorisk innlevering av case og øvinger. Må beståes.

Avsluttende eksamen:

Individuell skriftlig eksamen på 4 timer.

Hjelpemidler: Godkjent kalkulator og lovsamlinger.

Emneoversikt

Kostnadskalkulering, standardkost ,normalkalkulasjon, avviksanalyse og fleksibelt budsjett. Minimumskost og selvkost. Anbudsregning. Prising og fortjenestetillegg. Innkjøp fra utlandet, valutakurser og valutamarked. Kontraktsrett, anbudsregler, erstatningsrett, forvaltningsrett.

Pensumlitteratur

Kjell Gunnar Hoff, Driftsregnskap og budsjettering, 4. utgave, Universitetsforlaget

Kjell Gunnar Hoff, Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse, Universitetsforlaget.

Hill, W.L Charles., 2003, International Business. 4th edition, McGraw-Hill Higher education, 306-370 og 522-541.

Hill, W.L Charles., 2003, International Business, "Nike:The sweatshop debate". *International business*, McGraw-Hill Higher education, 3, 130-134

Lipsey, G. Richard og Chrystal K. Alec 2004, "Balance of payment crises". *Economics*, Oxford University Press, 29, 527.

Lipsey, G. Richard og Chrystal K. Alec 2004, "News and the exchange rate". *Economics*, Oxford University Press, 29, 537.

Sverre Faafeng Langfeldt, Lov og rett for næringslivet, Universitetsforlaget.

Sverre Faafeng Langfeldt, Lovsamling til Lov og rett for næringslivet, Universitetsforlaget

Anbefalt litteratur

Lipsey, G. Richard og Chrystal K. Alec 2004, Economics, tenth edition, Oxford University Press.

ORGANISASJON OG ENDRING

Fagansvarlig	Tor Busch , professor
Studiepoeng	7,5
Semester	Vår
Kurskode	

Mål

Utvikle en helhetlig forståelse av organisasjonsmessige strukturer og prosesser med vekt på å sette faget i sammenheng med strategiske ledelse. Det skal gis en grundig teoretisk innføring i de valgte tema samtidig som faget også skal gis en praktisk og problemorientert dimensjon. Faget skal være orientert mot både private og offentlige virksomheter.

Forkunnskaper

Det kreves ingen forkunnskaper utover de som stilles som krav for å søke opptak på masterstudiet i økonomi og administrasjon for teknologer

Undervisningsform

Forelesninger, gruppearbeid, plenumsdiskusjoner. Obligatorisk innlevering av paper gjennom hele semesteret.

Eksamensform

1. Mappeevaluering – to skriftlige arbeider skal leveres inn i løpet av semesteret og underlegges en felles vurdering og karakter
2. Skriftlig eksamen

Ved endelig karakter teller mappeevalueringen og skriftlig eksamen 50% hver. Dersom snittkarakteren kommer mellom to karakterer, vil den beste av disse bli slutt karakter.

Emneoversikt

Undervisningen vil organiseres rundt fem områder:

1. *Transformasjonssystemet*. Her vil det legges vekt på teknologi og strukturelle forhold
2. *Koalisjonssystemet*. Her vil det være fokus på makt, politiske prosesser, legitimitet og institusjonelle forhold
3. *Atferdssystemet*. Her vil det primært legges vekt på læringsteori, organisasjonskultur og organisasjonsidentitet
4. *Ledelsesystemet*. Her vil det primært legges vekt på ledelsesfunksjonen.
5. *Endringsledelse*. Her vil det legges vekt på ulike endringsstrategier.

Alle temaene vil settes i et endringsperspektiv hvor det innenfor hvert system fokuseres på faktorer som påvirker organisasjonsmessige endringsprosesser.

Pensumlitteratur

Bolman, L.G. og Deal, T.E.: *Nytt perspektiv på organisasjon og ledelse: strukturer, sosiale relasjoner, politikk og symboler*. Oslo. Ad Notam 2004.

Christensen, S. og Daugaard Jensen, P-E.: *Kontroll i det stille*. København, Samfunnslitteratur, 2001.

Schultz; M. (1993) *Kultur i organisasjoner*. København, Handelshøjskolens Forlag. Kap. 2 og

Kompendium

- Brunsson, N. (1989): *The organization of hypocrisy*. New York. Wiley. Kap. 1: Organizations and inconsistent norms.
- Busch, T. (2005) Økonomistyring i et organisasjonsteoretisk perspektiv. I Døving, E. og Johnsen, Å. (red.) *Organisasjonsteori på norsk*. Bergen, Fagbokforlaget.
- Dawson, P. (2003). *Understanding organizational change*. London, Sage Publications. Kap. 2, 11-25.
- Groth, L. (1999). *Future organizational design: The scope for the IT-based enterprise*. Chichester, Wiley. Kap. 16: The new configurations.
- Hatch, M.J. og Schultz, M. (2000) Scaling the tower of Babel: Relational differences between identity, image and culture in organizations. I Schultz, M., Hatch, M.J. og Holten Larsen, M. (red.) *The Expressive Organization – linking identity, reputation and the corporate brand*, 11-35. Oxford, Oxford University Press.
- Mintzberg, H. (2003) Beyond configuration. I Mintzberg, H., Lampel, J., Quinn, J.B. og Ghoshal, S. (red). *The Strategy Process – Concepts, Contexts, Cases*, 4. European Edition, Pearson Education, 2003.
- Nadler, D.A. og Tuschman, M.L.: (1990). Beyond the charismatic leader: Leadership and organizational change. *California Management Review*, 32, 2, 77-97.
- Nonaka, I. og Takeuchi, H. (2001) Organizational knowledge creation. I Henry, J. (red) *Creative Management*. London, Sage Publications.
- Røvik, K. A.: *Moderne organisasjoner*. Kap. 1 (s. 13-24) og kap.7 (s. 145-156). Bergen. Fagbokforlaget 1998.
- Røvik, K. A.: Identitetsutvikling i moderne organisasjoner. *Magma*, 1, 41-51, 1998.
- Suchman, M.C. (1995) Managing legitimacy: Strategic and institutional approaches. *Academy of Management Review*. 20, 3, 571–610.
- Trice, H.M. og Beyer, J.M.: Changing organizational culture. I Shafritz, J.M. og Ott, J.S. (red.): *Classics of organizational theory*, New York. Harcourt Brace College Publishers, 1996.
- Volberda, H.W. (1996). Toward the flexible form: How to remain vital in hypercompetitive environments. *Organizational Science*. 4, 7, 359-374.
- Yukl, G. (2002): *Leadership in organizations*. Englewood Cliffs, NJ, femte utgave. Kapittel 10: Leading change in organizations.

Anbefalt støttelitteratur

- Alveson, M.: *Understanding organizational culture*. London: Sage, 2002
- Borum, F. (1995) *Strategier for organisationsændring*. København, Handelshøjskolens Forlag.
- Brunsson, N.: *The organization of hypocrisy*. New York. Wiley 1989.
- Legge, K.: *Human Resource Management. Rhetorics and Realities*. MacMillan Press, London 1995
- Mintzberg, H.: *Structures in five*. Englewood cliffs, NJ. Prentice Hall 2006
- Røvik, K. A.: *Moderne organisasjoner*. Bergen, Fagbokforlage,. 1998
- Schultz, M.: *Kultur i organisasjoner*. København, Handelshøjskolens Forlag, 1999
- Scott, W.R.: *Organizations: Rational, natural, and open systems*. Englewood Cliffs, NJ. Prentice hall 1992.
- Scott, W.R.: *Institutions and organizations*. London. Sage 1995.

STRATEGISK ØKONOMISTYRING

Fagansvarlig: Kari Nyland, førsteamanuensis

Studiepoeng: 7,5 sp. obligatorisk fellesfag 2. semester

Semester: Vår

Kurskode:

Mål

Formålet med kurset er å gi studentene innsikt i moderne verktøy som benyttes innenfor økonomistyring i offentlige og private foretak samt å utvikle forståelse for anvendelsen av slike verktøy for å øke foretakenes verdiskaping. Ved siden av å utvikle deltakernes kunnskaper om teorier, modeller og teknikker for strategisk økonomistyring, vektlegges å utvikle ferdigheter i bruk av styringsverktøy i løsning av bedriftsøkonomiske problemstillinger gjennom løsning av cases og praktiske øvelser.

Kurset er tilpasset studenter som har begrensede forkunnskaper i faget.

Undervisningsform

Forelesninger, gruppearbeid og gjennomgang av oppgaver.

Evalueringsform

- Obligatorisk(e) innlevering(er) (bestått/ikke bestått)
- Individuell skriftlig eksamen (4 timer)

Emneoversikt

- Grunnleggende teknikker i økonomistyringen
 - produktkalkulering,
 - kostnad-volum-resultatanalyse,
 - fleksibelt budsjett og avviksanalyser
- Estimering av kostnadsfunksjoner
- Beslutningsrelevante kostnader
- Kostnadsfordelinger
- Kalkulering (med hovedvekt på ABC)
- Flerdimensjonal styring (Balanced scorecard)
- Produktivitetmåling
- Internprising
- Resultatmåling
- Kundelønnsomhet
- Potensielt resultat

Pensum

Horngren, Datar og Foster (2006). Cost Accounting. A Managerial Emphasis. 12. utgave.

Prentice Hall

Artikkelsamling

Forelesningsnotater

PROSJEKTLEDELSE

Fagansvarlig: Espen Gressetvold, førsteamanuensis
Studiepoeng: 7,5 sp – obligatorisk felleskurs 2. semester
Semester: Vår
Kurskode:

Mål

Stadig flere aktiviteter i bedrifter organiseres som prosjekter. Prosjekter kjennetegnes ofte av tydelige start- og sluttidspunkter, fastlagte økonomiske rammer og klare krav til resultater. Kurset skal gi innsikt i prosjektet som arbeidsform, herunder dets oppbygning, prosjektstyringsteknikker, kunnskapsutvikling og samarbeid mellom bedrifter.

Undervisningsform

Forelesninger. Plenumsdiskusjoner. Presentasjoner fra studenter. Det forutsettes aktiv deltakelse fra den enkelte student.

Evalueringsform

Mappeevaluering:

Underveisvurdering

Obligatoriske øvinger: Semesteroppgave(r), teller 40% av totalkarakteren

Antall innleveringer og tidspunkt for innleveringer kunngjøres ved semesterstart.

Avsluttende eksamen

Individuell skriftlig eksamen, 4 timer, teller 60% av totalkarakteren.

Hjelpemidler på eksamen: Ingen

Delene vurderes samlet.

Emneoversikt

Fremveksten av prosjekter.

Prosjekt som fenomen.

Ulike typer prosjekter.

Produktutvikling organisert som prosjekt.

Bruk av IT i prosjektstyring.

Prosjektstyringsteknikker.

Prosjektutvelgelse.

Prosjektporteføljer.

Prosjekter og kunnskapsutvikling.

Prosjekter og samarbeid med underleverandører.

Pensumlitteratur

Bøker

Meredith, J. R. and S. J. Mantel (2006): *Project Management: A Managerial Approach*, 6th edition, John Wiley & Sons: Hoboken.

Morris, P. W. G. and J. K. Pinto (eds.): *The Wiley Guide to Managing Projects*, Hoboken: John Wiley & Sons.

Artikler

Morris, P. W. G. (2001): Updating the Project Management Bodies of Knowledge, *Project Management Journal*, Vol.32, pp.21-30.

Ng, S. T., T. M. Rose, M. Mak & S. E. Chen (2002): Problematic Issues associated with Project Partnering – the Contractor Perspective, *International Journal of Project Management*, Vol.20, pp.437-449.

Söderlund, J. (2004a): Building Theories of Project Management: Past Research, Questions for the Future, *International Journal of Project Management*, Vol.22, pp.183-191.

Söderlund, J. (2004b): On the Broadening Scope of the Research on Projects: a Review and a Model for Analysis, *International Journal of Project Management*, Vol.22, pp.655-667.

Turner, J. R. & R. Müller (2003): On the Nature of the Project as a Temporary Organization, *International Journal of Project Management*, Vol.21, pp.1-8.

Turner, J. R. & S. J. Simister (2001): Project Contract Management and a Theory of Organization, *International Journal of Project Management*, Vol.19, pp.457-464.

II. VALGFRIE KURS

3. semester: 4 av følgende kurs:

- **Endringsledelse**
- **Miljø- og ressursøkonomi**
- **Juridiske emner**
- **Logistikkledelse**
- **Markedskommunikasjon**
- **Strategi**
- **Internasjonalisering**
- **Økonometri**

VALGFRIE KURS

Kommentarer:

Detaljert fagplan foreligger ennå ikke for kursene

- Miljø- og ressursøkonomi
- Strategi
- Internasjonalisering

På den annen side kan det være aktuelt å tilby valgfrie kurs fra den portefølje som er knyttet til TØH's nåværende masterstudium (MSc) i økonomi og administrasjon.

Hvor mange valgfrie kurs det samlet sett vil være aktuelt å tilby, særlig de første år, vil avhenge av ressursituasjonen, antall studenter på programmet og deres preferanser.

ENDRINGSLEDELSE

Fagansvarlig: Andreas Pütz, høgskolelektor
Studiepoeng : 7,5 Valgfag
Semester: Høst eller vår.

MÅL

Få forståelse for endringsprosesser og nødvendigheten av disse. Presentere verktøy for at endringene skal bli så vellykkede som mulig.

UNDERVISNINGSFORM

Forelesninger, gjesteforelesninger, case, plenumsdiskusjoner og presentasjoner.

EVALUERING

Vurdering av undervisning. Øving
Praktisk prosjektoppgave med veiledning gjennom hele semesteret.

FAGETS EMNER

Presentasjon av et helhetlig uakademisk forbedringssystem.
Prestasjonsmåling. Forbedringsplanlegging. Verktøy for forbedring, Business process reengineering, Benchmarking, flytskjemaer, strømlinjeforming (Hvordan hindrer jeg byråkrati og dobbeltarbeid?), og presentasjon av diverse skjemata.
Japanisme, balansert målstyring, total kvalitetsledelse.

PENSUMLITTERATUR

Andersen, Bjørn ed 01, "Endringsledelse"
Rolfsen, Monica "Japanisme i norske bedrifter"
Hoff, Gunnar "Balansert målstyring"
Div artikler.

JURIDISKE EMNER

Jus og avtaleverket innenfor arbeidslivet.

Mål:

Målet er å gi studentene en grunnleggende forståelse for rammene omkring og selve ansvarsfordelingen for arbeidsmiljøet. Videre å gi en oversikt over de rettsregler og avtaler som forefinnes, samt å belyse viktigheten av et samspill på arbeidsplassen.

Undervisningsform:

Forelesninger, gruppearbeid, oppgaveløsninger med gjennomgang i plenum. Det vil bli gitt både obligatoriske øvinger og andre øvingsoppgaver.

Vurderingsmetode / eksamen:

Individuell, skriftlig eksamen ved semesterets slutt. Minst 3 av 4 obligatoriske øvinger må være bestått for å kunne gå opp til eksamen. Tillatte hjelpemidler under eksamen, vil kun være lovboka.

Pensumlitteratur:

- Storeng, Bech og Due Lund, Arbeidsrett, siste utgave, Cappelens Akademiske Forlag.
- Lovbok av ny dato(Norges Lover eller annen anvendelig lovsamling)
- Alt materiell som utleveres under forelesningene, herunder forelesers egne utarbeidete skriv/disposisjoner.

Fagansvarlig: Frode Kirkhus, advokat

LOGISTIKKLEDELSE

Fagansvarlig: Kjell Banken, førsteamanuensis
Studiepoeng (sp): 7,5 sp, valgfag 3. semester
Semester: Vår
Kurskode:

Mål

Kurset har som mål å gi en oversikt over totale logistikkstrategier med tanke på å oppnå bedre markedsmessige konkurransefortrinn, som igjen skal bedre bedriftens økonomiske resultat.
107

Mer spesifikt vil kurset omhandle effektivisering av logistikksystemer og totale verdikjeder rettet mot nasjonale og internasjonale markeder.

Undervisningsform

Forelesninger, gruppearbeid, plenumsdiskusjoner, presentasjoner og et "termpaper".

Evalueringsform

Mappeevaluering:

Underveisvurdering

Obligatorisk innlevering av "termpaper" tellende ca 40% av total karakteren.

Besvarelsene leveres individuelt eller i gruppe på inntil 3 studenter.

Tidspunkt for innleveringer kunngjøres ved studiestart.

Avsluttende eksamen

Individuell skriftlig eksamen, 4 timer, teller ca. 60% av total karakteren.

Hjelpemidler på eksamen: Ingen

Delene vurderes samlet.

Emneoversikt

Logistikk som fagområde og utviklingstrekk

Kundedrevet og markedsorientert logistikk

Logistikkstyring i verdikjeden

Logistikks strategiske betydning

Logistikk som konkurransestrategi

Logistikkregnskap/Logistiske måltall

Prinsipper for å skape effektive logistikkprosesser

IKT og logistikk

Tjenestelogistikk

Grønn logistikk

Pensumlitteratur

Banken, K: *Artikkelsamling i Logistikkledelse*, Trondheim, HIST, 2005

Christopher, M.: *Logistics and Supply Chain Management – Creating Value- Adding Networks*,

3rd ed. Pitman Publishing, London, 2005

Utdelte artikler og notater

Anbefalt støttelitteratur

Logistikk, ledelse og marked: Kjell Banken, Rolf Aarland. Fagbokforlaget 2003.

Logistikk : et lederavar / redigert av Dag Bjørnland, Göran Persson, Helge Virum. Gyldendal

Akademiske Forlag, 2001

Logistics / David J. Bloomberg, Stephen LeMay, Joe B. Hanna. - Upper Saddle River, N.J. : Prentice-Hall, c2002.

Strategic supply chain alignment : best practice in supply chain management / editor John Gattorna, Aldershot : Gower, c1998, utvalgte deler

The management of business logistics : a supply chain perspective / John J. Coyle, Edward J. Bardi, C. John Langley. - 7th ed. Mason, Ohio : South-Western, c2003.

MARKEDSKOMMUNIKASJON

Fagansvarlig: Arne M. Ulvnes, førsteamanuensis
Foreleser
Studiepoeng(sp): 7,5, valgfag 3. semester
Semester: Høst
Kurskode:

Mål

Kursets overordnede mål er å gi en grundig innføring i markedskommunikasjonsforskningen. Det er et mål at studentene skal opparbeide seg et helhetssyn på markedskommunikasjon, der nyere teoretiske og empiriske bidrag blir viet oppmerksomhet. Kurset har et teoretisk fokus på 110

kommunikasjon innen markedsføring, der det gis en grundig innføring i kommunikasjonsbegrepet og ulike kommunikasjonsperspektiver. Kurset berører blant annet fagområder som forbrukeratferd, markedsorientering, markedsføringskanaler, B2B Marketing, salg, intern markedsføring, og relasjonsmarkedsføring. Det legges vekt på å utvikle studentenes kritiske refleksjon og forståelse for kommunikasjon som et ledelsesverktøy, signal, og uttrykk for forhold internt i bedriften (mellom de ansatte og avdelinger) og bedriftens eksterne forhold som ovenfor kunder (forbrukere og/eller bedrifter).

Undervisningsform

Forelesninger, gruppearbeid, feltarbeid, diskusjoner og artikkelpresentasjoner. Oversiktsforelesninger kombinert med presentasjoner og diskusjon av artikler. Godt utbytte av faget forutsetter gode forberedelser til forelesningene og aktiv deltagelse i diskusjonene. Det kreves 80% oppmøte på forelesningene for å kunne gå opp til eksamen.

Evalueringsform

Forutsetning for å gå opp til eksamen:

Mappeevaluering:

Underveisvurdering

Obligatorisk innlevering av paper, teller 40 % av totalkarakteren

Paperet skal leveres gruppevis og skal presenteres for klassen.

Tidspunkt for innlevering kunngjøres ved studiestart.

Avsluttende eksamen

Individuell skriftlig eksamen, 4 timer, teller ca. 60% av totalkarakteren.

Hjelpemidler på eksamen: Ingen

Delene vurderes samlet.

Emneoversikt

1. Kommunikasjonsøkonomi, informasjonsasymmetri, kommunikasjonskostnader, mangel på kommunikasjon.
2. Beslutningstaking og begrenset rasjonalitet
3. Massekommunikasjon (Reklame)
 - a. Betydningen av den 4. P'en
 - b. Hvordan reklamen fungerer
 - c. Påvirkning gjennom reklamen (Persuasion Theories)
4. Koding og dekoding
5. Personlig salg

6. Lytting
7. Kommunikasjonsbegrepet
 - a. Kommunikasjonsflyt, information richness theory, kanalflyt
 - b. Kommunikasjonsinnholdet, løgn og bedrag (opportunisme) versus åpenhet og ærlighet, kommunikasjonskvalitet
8. Påvirkningsstrategier
9. Kommunikasjon og tvetydighet
10. Bedriftskultur og kommunikasjon
11. Struktur og kommunikasjon
12. Kommunikasjon som verktøy for utvikling og implementering av marketing strategier.
- 111
13. Kommunikasjonsstrategier
14. Integrert markedskommunikasjon
15. Markedsorientering og kommunikasjon
16. Læring gjennom kommunikasjon

Pensumlitteratur

Pensum opplyses ved semesterstart.
Artikkelsamling.

ØKONOMETRI

Fagansvarlig: Randi Hammervold, førsteamanuensis

Studiepoeng (sp): 7,5 sp, valgfag 3. semester

Semester:

Kurskode:

Mål

I dagens næringsliv må ledere i økende grad måtte forholde seg til kvantitative data. Slike data kan være samlet for å belyse spesifikke problemstillinger, for eksempel ved hjelp av spørreundersøkelser eller bruk av ulike databaser (sekundærdata).

Formålet med dette kurset er å sette studentene i stand til å kunne foreslå, gjennomføre og forstå resultatene av moderne økonometriske analyser som i økende grad benyttes både i næringsliv og forskning.

Studentene skal kjenne minste kvadraters metode, og standard fremgangsmåter for å tilpasse minste kvadraters metode når de klassiske forutsetningene ikke holder. Studentene skal også få trening i å utføre og tolke resultatene fra økonometriske studier. Det blir viktig å kunne diskutere ulike feilkilder i datamaterialet og svakheter ved de metoder som benyttes.

Kurset skal gi kunnskaper i økonometriske metoder som anvendes i øvrige kurs på studiet, i masteroppgaven eller i framtidig arbeid. Kurset bygger på de grunnleggende innføringskursene i matematikk og statistikk.

Undervisningsform

Forelesninger, seminar, problembaserte aktiviteter med utgangspunkt i teknologiske og økonomiske problemstillinger. Det forutsettes en stor aktivitet fra studentene, som skal jobbe med øvinger underveis i kurset.

Det blir obligatoriske øvinger hvor anvendelser med bruk av programpakken SPSS er sentral.

Evalueringsform.

Forutsetning for å gå opp til eksamen:

Før studentene får gå opp til eksamen i kurset må alle obligatoriske øvinger være godkjente.

Avsluttende eksamen

Individuell skriftlig eksamen, 4 timer.

Hjelpemidler på eksamen:

Godkjent kalkulator og formelsamling utlevert ved eksamen.

Tidspunkt for innleveringer vil bli opplyst ved semesterstart.

Emneoversikt

- Regresjon på tverrsnittsdata. Minste kvadraters metode.
Hypotesetesting for regresjonsmodellen: T-tester og F-testen.
Anvendelser av regresjonsmodeller med bruk av SPSS.
Avvik fra klassiske forutsetninger.

Spesifikasjonsfeil. Valg av uavhengige variabler. Ikke- lineær regresjon.
Multikollinearitet. Autokorrelasjon. Heteroskedastisitet.

- Regresjon på tidsrekker.
- Tidsrekker; ulike prosesser og deres egenskaper
- Simultane likningsmodeller.
- Logistisk regresjon
- Bruk av programvare

Pensumoversikt

Jeffrey M. Wooldridge: *Introductory econometrics*. Thompson.

Støttelitteratur:

Hair, J. F.; et. al.: *Multivariate Data Analysis*. 5th ed. Prentice Hall, Inc. 1998.

Asbjørn Johannesen. *Introduksjon til SPSS*. Abstrakt forlag. 2004.

Andy Field. *Discovering Statistics. Using SPSS for Windows*. Sage 2000.

Studenmund. *Using econometrics*. A practical guide. Pearson 2006.

III. MASTERAVHANDLING

MASTERAVHANDLING

Fagansvarlig: Oppnevnt veileder

Studiepoeng: 30

Semester: Vår – 4. semester

Kurskode:

Mål

Masteravhandlingen skal være et selvstendig arbeid under veiledning. Gjennom avhandlingen skal studentene demonstrere evner til å beskrive, analysere og bearbeide problemstillingene sine. Avhandlingen skal tilfredsstille krav til relevans. Det betyr at den må framskaffe ny kunnskap som er rettet mot bestemte mål eller anvendelser.

Avhandlingen skal være studentenes svenneprøve. Den skal vise at studentene har de metodiske kunnskapene som skal til for å analysere problemstillingene sine.

Retningslinjer

Formelt starter arbeidet med masteravhandlingen med en foreløpig prosjektskisse som skal leveres ved slutten av 2. semester. Denne danner grunnlaget for tildeling av veileder.

Studentene skal bearbeide prosjektskissen i løpet av 3. semester og den skal endelig godkjennes av veileder innen utløpet av oktober.

Når det gjelder masteravhandlingen gjelder følgende:

1. Masteravhandlingen skrives alene eller sammen med en medstudent (det vil si maks. 2 studenter).
2. Det blir inngått en avtale mellom student(er) og veileder om framdrift og veiledning. Dette skjer etter at den endelige prosjektskissen er godkjent.
3. Omfanget av masteravhandlingen er avhengig av om den blir skrevet på individuell basis eller to studenter sammen. For individuelle avhandlinger skal omfanget være om lag 90 sider, mens avhandlinger som blir skrevet av to studenter sammen skal være om lag 120 sider. Det forutsettes 12 punkt skrift og 1,5 i linjeavstand.
4. Avhandlingen skal inneholde et abstract/sammendrag på engelsk på 1 A4-side. Denne skal legges inn etter forordet i masteravhandlingen. Sammendraget skal gi en kortfattet informasjon om problemstilling, teorianvendelse, metodebruk og hovedresultater.

Evaluerings

Masteravhandlingen blir evaluert av veileder og ekstern sensor. Det blir gitt karakterer.

Frist for levering

Innleveringsfrist vil være nærmere fastsatt dato i tidsrommet 15. – 20. mai.

Studenter som ikke leverer innen tidsfristen må levere i mai påfølgende år. Dersom det oppstår særskilte årsaker (f.eks sykdom) kan studenter søke om utsettelse til 31. august.